

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **Marek Víšek**, IČ: 714 35 328
se sídlem Ke garážím 865, 538 21 Slatiňany
zastoupený Mgr. Luděk Šikolou, advokátem
Doucha Šikola advokáti, s.r.o
se sídlem Ovocný trh 1096/8, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Státní energetická inspekce**
se sídlem Gorazdova 24, 120 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2025, č. j. SEI-15898/2025/90.221,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Napadeným rozhodnutím specifikovaným shora žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí územního inspektorátu pro Královéhradecký a Pardubický kraj ze dne 1. 7. 2025, č. j. SEI-12010/2025/52.102 (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „prvoinstanční rozhodnutí“) a uvedené rozhodnutí potvrdila.

2. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobce výrokem I. uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 49 odst. 1 písm. f) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 165/2012“), spatřovaného v nesplnění povinnosti uložené v § 11a odst. 4 písm. a) uvedeného zákona (tj. provozovat měřicí zařízení s platným ověřením), výrokem II. mu byla uložena pokuta ve výši 24 000 Kč a výrokem III. mu byla uložena povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši 2 500 Kč.
3. Žalobci je kladeno za vinu, že jako výrobce provozoval fotovoltaickou elektrárnu o výkonu 4,2 kWp, přičemž v období od 1. 1. 2022 do 20. 6. 2024 uplatňoval nárok na podporu elektřiny měřenou elektroměrem, jehož poslední doložené metrologické ověření skončilo k 31. 12. 2021 a nové ověření bylo provedeno až dne 20. 6. 2024.

II. Žalobní argumentace

4. Žalobce předně namítl, že nebyla naplněna skutková podstata přestupku. Dle něj absentuje jak formální, tak i materiální stránka přestupku. K formální stránce uvedl, že je trestán za přestupek spočívající v povinnosti udržování provozování měřicího zařízení (elektroměru) s platným ověřením podle zákona o metrologii. Namítl, že výrobcům FVE není zákonem uložena povinnost ověření měřicího zařízení po určitou dobu archivovat, případně je mít k dispozici pro případ kontroly po určitou dobu zpětně. Povinnost archivace ověření měřicího zařízení nelze dovodit ani z žádného jiného právního předpisu. Dovolává se zásady *nullum crimen sine lege*. Postup žalované, která fakticky dotváří skutkovou podstatu přestupku nad rámec výslovného znění zákona a způsobem, který jde k tíži žalobce, odporuje zásadám správního trestání.
5. K chybějící materiální stránce přestupku uvedl, že v kontrolovaném období nedošlo k žádné nadvýrobě oproti maximálnímu teoretickému množství vyrobené elektřiny, ani k jakékoliv odchylce od hodnot vyrobené elektřiny v předchozích (2020, 2021) nebo následujících (2024, 2025) letech. Považuje za prakticky vyloučené, aby elektroměr měřil nesprávně a aby kvůli nesprávné instalaci elektroměru mohlo dojít k neoprávněnému čerpání podpory.
6. Další námitka se týká porušení zásady *in dubio pro reo*. Žalobce uvedl, že uvedená zásada nachází v účinné právní úpravě svůj odraz v § 69 odst. 2 větě druhé zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Namítl, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Odpovědnost za řádné zjištění skutkového stavu věci přitom leží na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn., ne zcela nepravděpodobná možnost, že se deliktního jednání obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout. V tomto směru odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) čj. 5 As 126/2011-68.
7. V poslední námitce žalobce brojí proti výši uložené pokuty, kterou považuje za nepřiměřenou. Žalobce je nadále přesvědčen, že jeho jednání znaky skutkové podstaty přestupku nenaplnjuje. Z procesní opatrnosti, navrhl, aby pro případ, že by soud dospěl k závěru o jeho odpovědnosti za výše uvedený přestupek, přistoupil k upuštění od uložené pokuty, případně alespoň k jejímu snížení. Odkázal v tomto směru na rozsudek NSS čj. 7 As 71/2010-97 nebo čj. 1 Afs 1/2012-36 a dále na rozsudek NSS čj. 4 As 37/2007-19, v němž se uvádí, že při určení výše pokuty je rozhodující intenzita skutkových okolností, s jakou

došlo k porušení či ohrožení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě. Má za to, že společenská škodlivost jeho jednání není dána vůbec, případně jen v zanedbatelné míře. Namítl, že uložená pokuta, která činí přibližně 43 % z celkové možné částky pokuty (rozhodný je rok 2023 a s ním související nárok na podporu ve výši 55 479 Kč) svou výší neodpovídá závažnosti přestupkového jednání ani jeho následku. Zdůraznil, že v kontrolovaném období nedošlo k nadvýrobě elektřiny oproti maximálnímu teoretickému množství vyrobené elektřiny, nedošlo ani k jakékoliv odchylce od hodnot vyrobené elektřiny v předchozích a následujících letech. Jednání, za něž je trestán je čistě administrativním pochybením a tato skutečnost by se dle jeho názoru měla projevit i ve výši uložené pokuty, což se nestalo.

8. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, a přiznal mu proti žalované náhradu nákladů řízení. Pro případ zamítnutí žaloby navrhl, aby soud od_uloženého správního trestu pokuty upustil, případně ji snížil tak, aby odpovídala skutkovým okolnostem projednávané věci.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná uvedla, že předně nesouhlasí s žalobní námitkou (shodnou s odvolací námitkou) o nenaplnění skutkové podstaty přestupku, tedy chybějící jak formální, tak i materiální stránky přestupku. Odkázala na strany 6-8 napadeného rozhodnutí, kde zdůvodnila, proč žalobce naplnil skutkovou podstatu projednávaného protiprávního jednání. Žalovaná připomněla, že dle § 11a odst. 4 písm. a) zákona č. 165/2012 Sb. je výrobce povinen udržovat a provozovat měřicí zařízení s platným ověřením podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, což představuje jednu ze zásadních povinností výrobce elektřiny pro uplatnění podpory formou zelených bonusů na elektřinu vyrobenou z obnovitelného zdroje. Žalovaná v průběhu řízení žalobce vyzývala, aby doložil listiny potvrzující ověření měřidla, ten je ale nedoložil. Zdůraznila, že pokud žalobce chtěl čerpat veřejné prostředky, bylo jeho povinností mít ověřené měřidlo, a tedy i příslušnou listinu, která by ověření prokazovala. Přijetí argumentace žalobce by dle žalované vedlo k popření smyslu a účelu zákona.
10. Dále uvedla, že rovněž k naplnění materiální stránky přestupku se v napadeném rozhodnutí vyjádřila (na straně 9) a své závěry podpořila relevantní judikaturou k dané věci. Na svém odůvodnění i nadále trvá.
11. Žalovaná nesouhlasí ani s žalobní námitkou týkající se porušení zásady *in dubio pro reo*. Na straně 8 napadeného rozhodnutí vysvětlila a odůvodnila, proč nemá pochybnost o protiprávním jednání - opomenutí ze strany žalobce.
12. Za důvodnou nepovažuje ani žalobní námitku ohledně výše pokuty. Uvedla, že jak v napadeném rozhodnutí, tak v rozhodnutí prvostupňového orgánu se výší pokuty správní orgány zabývaly a zdůvodnily, proč považují výši uložené pokuty za adekvátní, taktéž zhodnotily všechny polehčující i přitěžující okolnosti. Navrhla proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.

rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez jednání, neboť pro to byly splněny podmínky (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

14. Ze správního spisu soud zjistil následující skutkový stav.
15. Žalobce je výrobcem elektřiny z obnovitelného zdroje energie. Provozuje fotovoltaickou elektrárnu umístěnou na střeše zahradního altánu na pozemku v katastrálním území Slatiňany. Elektrárna byla uvedena do provozu v roce 2010 na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem, která nabyla právní moci dne 28. 6. 2010. Provozovna je tvořena jedním výrobním zdrojem sestávajícím z dvaceti polykrystalických fotovoltaických panelů typu Kyocera KD210GH-2PU, každý o jmenovitém výkonu 210 W, s celkovým skutečně instalovaným výkonem 4,2 kWp, tj. 0,0042 MW. Tento výkon odpovídá hodnotě uvedené v licenci i v evidenci operátora trhu (OTE), kde je výrobní registrována pod názvem FVE-Víšek s podporou formou ročního zeleného bonusu.
16. Státní energetická inspekce zahájila u žalobce dne 19. 7. 2024 kontrolu zaměřenou na dodržování podmínek výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a na plnění povinností stanovených zákonem č. 165/2012 Sb. Součástí kontroly bylo místní šetření provedené téhož dne v místě provozovny. Při tomto šetření bylo zjištěno, že počet, typ i umístění fotovoltaických panelů odpovídají projektové dokumentaci z roku 2010 a že od uvedení elektrárny do provozu nedošlo ke změně její technické konfigurace. Tyto skutečnosti byly ověřeny rovněž porovnáním s historickými leteckými snímky z let 2011 až 2023.
17. Vyrobená elektřina je měřena statickým jednofázovým elektroměrem typu ED110.D0, výrobní číslo 03002117, který je ve vlastnictví žalobce a je umístěn v podstřešním prostoru altánu společně se střídačem. Elektroměr byl jako stanovené měřidlo ověřen v roce 2009. Podle vyhlášky č. 345/2002 Sb. činí doba platnosti ověření tohoto druhu elektroměru 12 let, přičemž běh této lhůty započal dne 1. 1. 2010 a skončil dne 31. 12. 2021.
18. V průběhu kontroly žalobce nepředložil správnímu orgánu žádný doklad o tom, že by předmětný elektroměr disponoval platným metrologickým ověřením v období následujícím po uplynutí této lhůty. Ze správního spisu vyplývá, že nové ověření elektroměru bylo provedeno až dne 20. 6. 2024. Skutečnosti zjištěné v průběhu kontroly jsou popsány v kontrolním protokolu ze dne 20. 11. 2024.
19. Správní orgány posuzovaly zejména období od 1. 1. 2022 do 20. 6. 2024. V tomto období byl uvedený elektroměr používán k měření vyrobené elektřiny a na základě takto zjištěných hodnot žalobce uplatňoval nárok na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů formou zeleného bonusu i za roky 2022 a 2023. Žalobce správními orgány nepředložil doklad o platném metrologickém ověření elektroměru pro uvedené období.
20. V průběhu kontroly ani navazujícího správního řízení nebylo zjištěno, že by elektroměr vykazoval technickou závadu, měřil zjevně nesprávně nebo že by došlo ke změně počtu nebo typu fotovoltaických panelů, instalovanému výkonu elektrárny nebo její technické konfiguraci. Správní orgány rovněž nezjistily žádné anomálie ve výrobě elektřiny, neprováděly porovnání množství vyrobené elektřiny v jednotlivých letech či výpočet maximální možné výroby odpovídající instalovanému výkonu zařízení.
21. Správní orgány obou stupňů vycházely ze zjištění, že žalobce jako výrobce elektřiny v rozhodném období porušil povinnost podle § 11a odst. 4 písm. a) zákona č. 165/2012

Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.

Sb., spočívající v provozování měřicího zařízení s platným ověřením, přičemž jeho jednání bylo posouzeno jako trvající přestupek ve smyslu § 8 zákona č. 250/2016 Sb., založený na objektivní odpovědnosti.

22. Při stanovení výše pokuty správní orgán I. stupně zohlednil zejména skutečnost, že žalobce v kontrolovaném období přijal neoprávněnou podporu ve výši 125 017,44 Kč, a uložil pokutu ve výši 24 000 Kč, tj. částku nižší, než byl získaný prospěch, takže ji nepovažoval za likvidační. Při individualizaci sankce postupoval podle § 37 a § 38 zákona č. 250/2016 Sb., přičemž přihlédl k povaze a závažnosti přestupku, jeho následkům i okolnostem spáchání; rozhodující byla zejména výše neoprávněně uplatněné podpory a společenská škodlivost ve smyslu § 5 téhož zákona. Jako polehčující okolnosti hodnotil spolupráci žalobce a skutečnost, že se jednalo o první porušení zákona č. 165/2012 Sb., naopak jako přitěžující okolnost posoudil dopad jednání do systému financování podpory, který zatěžuje všechny účastníky trhu. Dodatečné ověření měřidla nepovažoval za polehčující okolnost. Pokutu uložil při dolní hranici zákonného rozpětí a za aplikace zásady faktické konzumpce (absorpce).
23. Žalovaná se s těmito závěry ztotožnila a doplnila, že maximální možná výše pokuty se odvíjí od ročního nároku na podporu za rok 2023 (55 479 Kč), přičemž uložená pokuta se pohybuje ve spodní polovině této hranice, a proto není nepřiměřená ani likvidační. Zdůraznila rovněž represivní i preventivní funkci sankce a uzavřela, že skutková podstata přestupku podle § 49 odst. 1 písm. f) zákona č. 165/2012 Sb. byla prokázána bez důvodných pochybností, přičemž společenská škodlivost žalobcova jednání spočívá v neoprávněném čerpání veřejné podpory v rozporu se zákonnými podmínkami, čímž zasáhl chráněný zájem na řádném fungování systému podpory obnovitelných zdrojů energie.

Právní hodnocení

24. Zákon č. 165/2012 Sb. v § 11a odst. 4 písm. a) stanoví výrobci elektřiny povinnost udržívat a provozovat měřicí zařízení používané pro měření vyrobené elektřiny s platným ověřením podle zákona o metrologii. Současně § 49 odst. 1 písm. f) citovaného zákona kvalifikuje jako přestupek nesplnění této povinnosti. Podle § 4 odst. 5 téhož zákona pak nárok na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů nevzniká, nejsou-li splněny povinnosti stanovené v § 11a odst. 4 tohoto zákona.
25. Podle § 49 odst. 22 uvedeného zákona (ve znění účinném ke 31. 7. 2025), se za přestupek podle odstavců 1 až 21 uloží pokuta do 50 000 000 Kč. Dopustí-li se přestupku výrobce, výrobce biometanu nebo výrobce tepla, nebo výrobce tepla z neobnovitelného zdroje, uloží se pokuta maximálně do výše ročního nároku výrobce nebo výrobce tepla nebo výrobce tepla z neobnovitelného zdroje na podporu. (Podtržení zvýrazněno krajským soudem).
26. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že měřicí zařízení používané žalobcem bylo jako stanovené měřidlo naposledy ověřeno v roce 2009, přičemž platnost tohoto ověření skončila dne 31. 12. 2021, a že nové ověření bylo provedeno až dne 20. 6. 2024. Stejně tak je nesporné, že v období od 1. 1. 2022 do 20. 6. 2024 žalobce toto měřicí zařízení nadále používal k měření vyrobené elektřiny, přičemž na základě těchto údajů uplatňoval nárok na podporu formou zeleného bonusu.
27. Spornou otázkou je, zda uvedené skutečnosti postačují k závěru, že žalobce v rozhodném období porušil povinnost stanovenou v § 11a odst. 4 písm. a) zákona č. 165/2012 Sb., zda Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.

byly naplněny i materiální znaky odpovědnosti za přestupek a zda tedy spáchal přestupek podle § 49 odst. 1 písm. f) téhož zákona.

28. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
29. Žalobce namítal, že v jeho jednání chybí formální stránka přestupku, neboť právní předpisy výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů neukládají povinnost po určitou dobu archivovat doklady o metrologickém ověření měřicího zařízení. Dovozuje proto porušení zásady *nullum crimen sine lege*.
30. Krajský soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle § 49 odst. 1 písm. f) zákona č. 165/2012 Sb. není založena na porušení povinnosti uchovávat doklady, nýbrž na porušení povinnosti udržovat a provozovat měřicí zařízení s platným ověřením ve smyslu § 11a odst. 4 písm. a) téhož zákona. Sankcionovaným jednáním tedy není neuchování dokladu, ale samotné provozování měřicího zařízení bez platného metrologického ověření.
31. Povinnost provozovat měřicí zařízení s platným ověřením je povinností objektivní a vyplývá přímo ze zákona. Skutečnost, že zákon výslovně neupravuje dobu uchovávání dokladů o ověření, nemůže zpochybnit existenci této povinnosti ani odpovědnost za její porušení. V situaci, kdy výrobce elektřiny uplatňuje nárok na podporu z veřejných prostředků, nelze považovat za protiústavní, aby byl schopen splnění zákonné povinnosti v případě kontroly doložit. Zásada *nullum crimen sine lege* v projednávané věci porušena nebyla, neboť skutková podstata přestupku je zákonem vymezena dostatečně určitě a žalobce byl sankcionován za porušení výslovně stanovené povinnosti.
32. Žalobce dále namítl, že v jeho jednání chybí materiální stránka přestupku, neboť v kontrolovaném období nedošlo k žádné nadvýrobě oproti maximálnímu teoretickému množství vyrobené elektřiny, a s ohledem na technický stav zařízení je vyloučeno, že by elektroměr měřil nesprávně nebo že by došlo k neoprávněnému čerpání podpory.
33. Ani tato námitka není důvodná. Podle ustálené judikatury správních soudů nelze odpovědnost za přestupek automaticky založit pouze na naplnění jeho formálních znaků. Vedle toho ale musí být vždy zkoumáno, zda jednání vykazuje rovněž materiální znak přestupku, tj. zda porušuje nebo alespoň ohrožuje zákonem chráněný zájem, a to v míře, která odůvodňuje uplatnění správní sankce. Správní orgány posuzovaly období od 1. 1. 2022 do 20. 6. 2024, v němž elektroměr neměl platné ověření ve smyslu zákona o metrologii, byl však používán pro měření výroby elektřiny a na základě tohoto měření žalobce uplatňoval nárok na podporu formou zeleného bonusu (zejména v letech 2022 a 2023). Krajský soud připomíná, že materiální stránka přestupku spočívá v porušení nebo ohrožení zákonem chráněného zájmu. Tímto zájmem je v daném případě řádné, transparentní a kontrolovatelné čerpání veřejné podpory na základě zákonem stanovených podmínek. Tyto podmínky zahrnují i požadavek, aby výroba elektřiny byla měřena měřicím zařízením s platným metrologickým ověřením. Správní orgány nepostavily odpovědnost žalobce na tvrzení, že by fakticky měřil vyrobenou elektřinu nesprávně, ani na zjištění konkrétní finanční újmy na veřejných prostředcích. Materiální škodlivost spatřovaly již v tom, že v rozhodném období byla podpora uplatňována, aniž byly splněny zákonem stanovené podmínky pro její čerpání.
34. Porušení zásady *in dubio pro reo* žalobce spatřuje v tom, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci bez důvodných pochybností, aniž by specifikoval, o jaké konkrétní

pochybnosti se jedná. Krajský soud konstatuje, že pochybnosti ve smyslu této zásady se vztahují ke skutkovým otázkám, nikoli k právní kvalifikaci. V projednávané věci nebylo mezi účastníky sporu o tom, že elektroměr použitý žalobcem neměl v rozhodném období doložené platné ověření. Sporná byla především otázka právního významu této skutečnosti a jejího dopadu na naplnění materiální stránky přestupku. Správní orgány se společenskou škodlivostí uvedeného jednání zabývaly a své závěry odůvodnily (viz předchozí bod).

35. Krajský soud shrnuje, že povinnost provozovat měřicí zařízení s platným ověřením podle zákona o metrologii představuje jednu ze základních podmínek, za nichž zákon č. 165/2012 Sb. umožňuje uplatnění nároku na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Nesplnění této povinnosti má za následek nejen vznik odpovědnosti za přestupek podle § 49 odst. 1 písm. f) citovaného zákona, ale současně vylučuje vznik nároku na podporu podle § 4 odst. 5 téhož zákona. Zákon v tomto ohledu nepřipouští prostor pro úvahu o faktické správnosti měření jako o náhradě splnění formální metrologické povinnosti.
36. Žalobce konečně namítl nepřiměřenost uložené pokuty ve výši 24 000 Kč. Uvedl, že rozhodným obdobím je rok 2023, za nějž činil jeho nárok na podporu částku 55 479 Kč, a uložená pokuta tak představuje přibližně 43 % možné maximální výše sankce. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se zásady proporcionality správního trestání.
37. Krajský soud konstatuje, že správní orgány mají při ukládání pokut diskreční oprávnění, které je omezeno zásadou proporcionality a zákazem ukládání sankcí zjevně nepřiměřených. Při posuzování přiměřenosti je třeba zohlednit nejen zákonné rozpětí sankce, ale i povahu jednání, míru jeho škodlivosti, délku trvání protiprávního stavu a osobní a majetkové poměry pachatele.
38. Při ukládání pokuty za přestupek disponuje správní orgán prostorem pro správní uvážení, v jehož rámci je povinen respektovat zákonná kritéria dle § 37 a § 38 přestupkového zákona, tedy přihlídnout zejména k povaze a závažnosti přestupku, jeho následkům, způsobu a okolnostem spáchání, jakož i k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; přitom je rozhodující konkrétní intenzita zásahu do chráněných zájmů, nikoli pouze abstraktní skutková podstata (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97, č. 2209/2011 Sb. NSS). Soudní přezkum takového rozhodnutí je přitom dvoufázový, neboť soud nejprve posuzuje jeho zákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s., kdy zkoumá výlučně to, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, aniž by byl oprávněn nahrazovat jeho úvahy vlastním posouzením, a teprve poté se může zabývat otázkou moderace trestu podle § 78 odst. 2 s. ř. s. (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004-87 nebo usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, č. 3073/2014 Sb. NSS.)
39. Prostor pro zásah soudu v rovině zákonnosti je dán jen tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost ukládané sankce měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, nebo uložená pokuta by byla likvidační (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, č. 2671/2012 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS). Teprve pokud napadené rozhodnutí ob stojí z hlediska zákonnosti, může soud přistoupit k moderaci trestu podle § 78 odst. 2 s. ř. s., a to

Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.

pouze za předpokladu, že uložená sankce je zjevně nepřiměřená. Zjevná nepřiměřenost přitom představuje kvalifikovaný exces, který přesahuje běžnou neúměrnost a znamená sankci neodpovídající zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlivosti sankce (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, č. 2672/2012 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, bod 25, č. 3528/2017 Sb. NSS). Moderace zároveň nepředstavuje prostředek k nalezení „ideální“ výše sankce, ale výjimečný korektiv sloužící k nápravě excesů při individualizaci trestu, při níž je nutno zohlednit zejména závažnost deliktu, význam chráněného zájmu, způsob jeho spáchání a konkrétní okolnosti případu (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97, č. 2209/2011 Sb. NSS nebo ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23).

40. Při posouzení přiměřenosti sankce je současně nutno respektovat její represivní i preventivní funkci, neboť pokuta musí být pro pachatele citelná, avšak nesmí být likvidační ani nastavená tak, aby se porušení práva ekonomicky vyplácelo (srov. např. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 188/2012-25 nebo ze dne 29. 5. 2023, č. j. 2 As 127/2022-39, či ze dne 29. 7. 2024, č. j. 5 As 167/2023). Pokud tedy správní orgán vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, zohlednil všechna relevantní hlediska, své úvahy logicky a přezkoumatelně odůvodnil a uložená sankce se pohybuje v mezích zákonného rozpětí, není dán prostor pro zásah soudu ani v rovině zákonnosti, ani prostřednictvím moderačního oprávnění.
41. Rozhodnutí správních orgánů z hlediska soudního přezkumu tvoří jeden celek, a mohou se tak vzájemně argumentačně doplňovat (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).
42. Správní orgány obou stupňů v projednávané věci postupovaly v souladu se zákonem a při ukládání pokuty nepřekročily meze správního uvážení. Ze skutkových zjištění jednoznačně vyplývá, že žalobce jako výrobce elektřiny porušil svou zákonnou povinnost provozovat měřicí zařízení s platným ověřením, přičemž jeho jednání bylo správně kvalifikováno jako trvající přestupek založený na objektivní odpovědnosti.
43. Při stanovení výše pokuty správní orgán prvního stupně přihlédl ke všem relevantním kritériím dle § 37 a § 38 zákona č. 250/2016 Sb., zejména k povaze a závažnosti přestupku, jeho následkům spočívajícím v neoprávněném čerpání veřejné podpory, i ke konkrétním okolnostem případu. Klíčovým hlediskem byla výše neoprávněně získaného prospěchu, přičemž uložená pokuta byla stanovena v částce nižší, než činil tento prospěch, což odůvodňuje závěr o její nelikvidační povaze. Správní orgán současně zohlednil polehčující okolnosti na straně žalobce (dosavadní bezúhonnost a součinnost v řízení) a identifikoval i relevantní okolnost přitěžující, spočívající v negativním dopadu jednání na systém financování podpory obnovitelných zdrojů.
44. Žalovaná se s těmito úvahami ztotožnila a doplnila je o posouzení výše pokuty ve vztahu k horní hranici zákonné sazby, přičemž správně uzavřela, že pokuta uložená ve spodní polovině zákonného rozpětí nemůže být považována za nepřiměřenou ani likvidační. Zohlednila rovněž její represivní a preventivní funkci, které musí být při ukládání sankce naplněny, aby bylo dosaženo účelu správního trestání.
45. Úvahy správních orgánů jsou logické, srozumitelné a přezkoumatelné, mají oporu ve skutkových zjištěních a reflektují požadavek individualizace sankce. Nelze tedy dovodit, že by správní orgány opomenuly některé ze zákonných kritérií, postupovaly svévolně či uložily sankci v rozporu se zásadou přiměřenosti. Za této situace je třeba uzavřít, že Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.

uložená pokuta byla stanovena v mezích zákona, odpovídá závažnosti deliktu i individuálním okolnostem případu a plní svou preventivní i represivní funkci. Nejsou proto dány důvody ani pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost, ani pro zásah soudu prostřednictvím moderačního oprávnění.

V. Závěr a náklady řízení

46. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. V řízení zároveň nevyšly najevo žádné vady, k nimž soud musí přihlížet z úřední povinnosti.
47. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou ani co do návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, ani co do návrhu na moderaci trestu. Proto žalobu výrokem I. tohoto rozsudku v celém rozsahu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. (k zamítnutí žaloby, kterou se žalobce domáhá také moderace trestu, v celém rozsahu jedním výrokem, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2014, č. j. 8 As 34/2013-38, bod 18).
48. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. dubna 2026

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje R. V.